

# CO NA TO DOKTOR...

Milí čtenáři Českopisu, na vaše četná přání zahajujeme cyklus právní poradny. Nejen jako cestovatelé se stáváte nejrůznějšími spotřebiteli a můžete se dostat do řešení nejrůznějších svízelných situací. Díky naší poradně máte možnost dozvědět se, jak je řešit. Svoje dotazy a témata, která by vás zajímala, pište na [redakce@ceskopis.cz](mailto:redakce@ceskopis.cz) – hesto: poradna.

## 1. Mnoho lidí si na nákupy vánoční dárky půjčuje či je kupuje na splátky. V té souvislosti se často objevuje pojem spotřebitelský úvěr – co to vlastně znamená ?

Spotřebitelský úvěr je definován v zákoně č. 321/2001 Sb. o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru, a to jako poskytnutí peněžních prostředků nebo odloženou platbu, např. ve formě úvěru, půjčky nebo koupě najaté věci, za které je spotřebitel povinen platit. Nerozhoduje tedy, zda si půjčíte a vánoční dárky obstaráte za půjčené peníze nebo zda Vám přímo prodejce zboží poskytne úvěr či možnost zboží splácet – o spotřebitelský úvěr se jedná ve všech případech.

## 2. Jaká práva citovaný zákon spotřebitelům vlastně přináší ?

Stručně lze tyto výhody označit jako zpřehlednění a zjasnění podmínek každého úvěru, což vede k možnosti srovnání jednotlivých nabídek různých subjektů.

Tak např. jestliže je nabízen spotřebitelský úvěr nebo jeho zprostředkování reklamou či nabídkou zboží či služeb obsahující úrokovou sazbu nebo jakéhokoliv údaje týkající se nákladů na úvěr, musí být jejich součástí roční procentní sazba nákladů na úvěr nebo příklad jejího výpočtu. Tento údaj se objevuje v reklamních nabídkách pod zkratkou RPSN. Je-li tedy RPSN 10 %, zaplatíte kromě samotné půjčené částky navíc 10 % za každý rok trvání úvěru, a to na úrocích a dalších nákladech na úvěr (např. poplatky za zpracování žádosti o úvěr, vedení úvěrového účtu apod.).

RPSN musí být rovněž uvedena ve smlouvě o spotřebitelském úvěru. Smlouva samotná musí být písemná a jedno její vyhotovení musí obdržet spotřebitel.

Smlouva musí rovněž obsahovat stanovení podmínek, za kterých může být RPSN upravena (tyto podmínky nesmí být závislé pouze na vůli věřitele) včetně zakotvení povinnosti věřitele informovat spotřebitele

o změně; dále stanovení maximální výše úvěru, výše jednotlivých splátek, jejich počet a jejich rozvržení a způsob placení; stanovení dalších plateb, které nejsou spotřebitelským úvěrem, ale jsou spolu s ním placeny; podmínky předčasného ukončení smluvního vztahu. Dále má spotřebitel právo na splacení úvěru před stanovenou lhůtou, přičemž pokud tak učiní, má nárok na snížení plateb souvisejících se spotřebitelským úvěrem tak, aby nikdo z účastníků smlouvy nezískal nepřiměřený prospěch na úkor ostatních účastníků smlouvy.

Rovněž má spotřebitel nárok na vrácení splaceného spotřebitelského úvěru a na náhradu škody i vůči poskytovateli spotřebitelského úvěru v případě, že odstoupí od smlouvy o dodání zboží nebo služeb poskytnutých třetím subjektem a jestliže jeho oprávněný požadavek na vrácení peněz nebyl dodavatelem zboží nebo služeb uspokojen. Bude lépe demonstrovat to na příkladu – spotřebitel si vezme úvěr např. u banky. Za poskytnuté peníze si koupí auto-

mobil a bance je splácí. V případě, že z jakéhokoliv důvodu (např. závažné vady auta) spotřebitel oprávněně vrátí auto prodejci, ale ten již nevrátí peníze, může spotřebitel požadovat tyto peníze po bance.

## 3. Jaké jsou následky pro poskytovatele spotřebitelského úvěru, pokud povinnost plynoucí ze zákona vůči spotřebiteli nedodrží ?

Spotřebitelský úvěr se v takovém případě pokládá za úročený ve vyšší diskontní sazbě vyhlášené ČNB ke dni uzavření smlouvy – ta se v čase mění, k dnešnímu dni činí pouhých 2,5 %. Rovněž se stávají neplatnými veškerá ujednání smlouvy o jiných platbách na spotřebitelský úvěr než jsou samotné splátky a úroky.

Dozor nad dodržováním podmínek stanovených zákonem vykonává Česká obchodní inspekce, spotřebitel se tedy může na ní obrátit v případě podezření, že jeho zákonem daná práva nebyla respektována.

## 4. Dopadá zákon na všechny spotřebitelské úvěry ?

Bohužel nikoliv, zákon uvádí výjimky – patří mezi ně spotřebitelský úvěr menší než 5.000,- Kč a větší než 800.000,- Kč či jehož splatnost nepřesahuje 3 měsíce nebo je splatný nejvýše ve čtyřech splátkách za dobu maximálně 12 měsíců, dále spotřebitelský úvěr na koupi, výstavbu, opravu nebo údržbu nemovitosti nebo půjčka poskytnutá bezúplatně a bezúročně.

inzerce

**AK HENYŠ, MIKYSEK  
&  
PARTNEŘI**

Advokátní kancelář Henyš, Mikysek & Partneři má dlouhou tradici – byla založena již v minulém tisíciletí, roku 1998. Naše kancelář poskytuje klientům nejširší služby ve všech právních oblastech. Všichni právníci jsou plně schopni poskytovat právní služby též v anglickém jazyce. Dokážeme pokrýt i požadavky klientů i v oborech s právem úzce souvisejících – v účetnictví, znalectví, ochraně dat...

spojte se  
s tradicí

**Advokátní kancelář  
Attorneys at Law**

**Petr Mikysek**  
[petr.mikysek@prava.cz](mailto:petr.mikysek@prava.cz)

Krakovská 25, 110 00 Praha 1  
Tel.: +420 222 211 200  
Fax: +420 222 211 239  
[hmp@prava.cz](mailto:hmp@prava.cz)